

Jan Paul Spoor

Abigaïl

Hoe de vrouw van een dwaas de vrouw

van de geliefde koning werd

“Bijbeltekst”

1 Samuel 25:1-42

David en Jonathan

In één van de geschiedenissen van David ¹ speelt een vrouw een belangrijke rol. Zij heette Abigaïl, en haar naam betekent ‘mijn vader is vreugde’. Zij was de vrouw van een rijke, maar harde en ruwe man, Nabal. Zoals in deze geschiedenis ook wordt uitgelegd, betekent zijn naam ‘dwaas’. Dit is voor jong en oud een mooie en leerzame geschiedenis.

Het levensverhaal van David bevat vele mooie voorvallen. We kennen allemaal de geschiedenis van David en Goliath. De reus Goliath stond te pochen in het leger van de Filistijnen. De broers van David dienden in het leger van Israël, maar zij durfden niets te doen. Maar David, de jongste uit het gezin van Isaï, versloeg de reus. Met een slinger en een steen trof hij hem in het hoofd, waarop hij met een plof op de grond viel. En dan zie je het voor je: David pakte het reusachtige zwaard van Goliath en sloeg hem het hoofd af. Hij werd de held van de dag.

---

¹ David = geliefde

Maar in onze geschiedenis hebben we David voor ons, terwijl hij eigenlijk aan de kant was geschoven. Niemand wilde meer iets van hem weten. De koning van Israël niet, hoewel David deze grote overwinning had behaald en rust had gebracht in Israël. Het volk hoefde niet meer te strijden. Komt dat ons niet bekend voor? Heeft de Heer Jezus ook niet de strijd voor ons gestreden? Hij heeft ons rust gegeven. De grote tegenstander is verslagen. Niemand hoeft meer te strijden. Onze 'David' heeft de strijd gewonnen.

Later lezen we over een vriend die David had, een zoon van de koning. Er staat dat Jonathan met hart en ziel aan David verbonden raakte (1 Sam. 18:1). Maar ondanks die vriendschap werd David aan de kant gezet. Koning Saul was jaloers op David, hoewel hij diep in zijn hart wist dat David de overwinnaar was. Saul kende David, hij wist wie hij was. Hij wist dat de Heer met David was. Hij was bang voor hem, maar bleef een jaloerse vijand (1 Sam. 18:29). Hij wist dat hij het koningschap zou krijgen (1 Sam. 23:17). Met Saul liep het niet goed af: op het dieptepunt van een verloren strijd wierp hij zich in zijn eigen zwaard (1 Sam. 31:4).

Maar ook de meerderheid van het volk wilde David niet erkennen. Alleen degenen die in moeilijkheden verkeerden en die schulden hadden of verbitterd waren: zij waren naar David toegegaan en hij was hun aanvoerder geworden (1 Sam. 22:2). Maar Jonathan was niet naar David toegegaan om bij hem te blijven. Ze hadden een aantal keren met elkaar gesproken, maar Jonathan was elke keer teruggegaan naar zijn vader. Hij durfde die stap niet te doen, om voorgoed met David mee te gaan (1 Sam. 20:43). Hij had afscheid genomen van zijn vriend, hoewel hij wist dat David later koning zou worden. Jonathan wilde wel de tweede man onder David zijn, maar niet delen in diens verwerping (1 Sam. 23:17-18). Met Jonathan zou het helaas ook niet goed aflopen (1 Sam. 31:2).

Is dat geen waarschuwing, maar ook een bemoediging voor ons? Twee mensen, Saul en Jonathan, die David goed kenden. Hun geschiedenis eindigde op tragische wijze: uiteindelijk waren ze niet bij David. Ook wij, wij moeten zijn waar onze David is – de nu nog verworpen Christus – en niet waar Saul is. Niet daar waar de macht en de heerschappij is, of waar de sterkste regeert. Wij mogen bij de ware David horen, de Heer Jezus. Hij oefent Zijn macht nu nog niet openlijk uit en heeft geen zichtbaar koninkrijk. Hij wordt gesmaad, Hij is niet gewenst; Zijn volksgenoten wilden Hem ook niet. Hij begrijpt het als u onderdrukt en geplaagd wordt, en in moeilijkheden verkeert. Wij mogen ons geborgen weten bij Hem.

David, Nabal en Abigail

Aan het begin van deze geschiedenis in 1 Samuel 25 lezen we dat Samuel stierf (vs. 1). De profeet die Gods woord sprak te midden van het volk, was gestorven. Alleen David, die door Samuel tot koning was gezalfd, was er nog. David bevond zich in de woestijn (vs. 4) en niet bij de mensen op de Karmel ², de mensen die zo rijk waren en feestvierden alsof ze koningen waren (vs. 2, 36). Want dat lezen we van Nabal. Nabal was *'zeer aanzienlijk: hij had drieduizend schapen en duizend geiten'*, maar hij hield zijn bezit voor zichzelf. En hij had niet in de gaten dat David voor hem zorgde. Van Nabal gold inderdaad: *'want zoals zijn naam is, zo is hij: Nabal is zijn naam en er is dwaasheid in hem'* (vs. 17, 25). Nabal was een dwaas, omdat hij niet begreep dat zijn bezit was beschermd door David en zijn mannen. Hij kende David niet en *wilde* hem ook niet kennen. Met Nabal liep het niet goed af. Laten we geen dwazen zijn en rekening houden met de Heer Jezus, anders loopt het niet goed met ons af. David was in de woestijn, maar hij zorgde voor zijn volk – onafhankelijk van wie zij waren en hoe zij zich gedroegen. Dat is wonderlijk, maar zo is ook onze Heer. Zoals David een muur was rondom Nabal toen, is de Heer Jezus het ook vandaag rondom mensen die geen rekening met Hem houden, de dwazen van onze tijd; want Hij weet dat Abigail daar ook is.

Wij bevinden ons in een wereld waarin de mensen op verschillende manieren ten opzichte van de Heer Jezus staan. Mensen zoals Saul, Jonathan, Nabal en Abigail. Mensen die David kennen of niet willen kennen (vs. 10), en mensen die de vreugde van de Vader kennen (Luk. 1:14). Wat bent u, een Abigail of een Nabal, een Saul of een Jonathan? Een kind van God, die zijn vreugde in Hem vindt? Of een dwaas, die zijn vreugde in deze wereld vindt? Als de morgen aanbreekt en uw roes verdwenen is, zult u zich dan dood schrikken zoals Nabal? Hebt u die vraag al beantwoord? Bent u bereid om in te zien dat het *dwaas* is waarmee de wereld zonder God bezig is?

Abigail moest erop gewezen worden door anderen (vs. 14-17). Er waren knechten die haar vertelden wat David gedaan had en wat hij zou gaan doen. Zij zeiden het tegen Abigail. Misschien had zij helemaal niet door wat er gebeurde en wat Nabal deed en gedaan had. Maar gelukkig waren er knechten, die haar daarvan op de hoogte stelden: *'De mannen zijn echter erg goed voor ons geweest; wij zijn niet lastiggevallen en wij hebben alle dagen dat wij met hen omgingen, toen wij op het*

---

² Karmel = vruchtbaar land

veld waren, niets gemist. Toen wij de schapen weidden, zijn zij alle dagen dat wij bij hen waren, een muur om ons heen geweest, zowel 's nacht als overdag' (vs. 15-16).

Gelukkig zijn er dienstknechten die ook vandaag nog waarschuwen en die vertellen wat de Heer Jezus gedaan heeft. Zij vertellen Wie Hij is, en hoe Hij in het dagelijks leven voor ons zorgt. Wij kunnen hiervan leren. David had het volk beschermd en ervoor gezorgd dat er al die tijd niets gemist werd. Evenals David mogen wij zorgen voor diegenen die bij ons horen. Laten wij zijn zoals de mannen van David, die als een muur rondom de schapen en de herders waren. De Heer Jezus doet dit zowel bij nacht als bij dag, altijd: *'En zie, Ik ben met u al de dagen'* (Matt. 28:20).

En dan volgt er een ernstige oproep: *'Nu dan, besef dit, en zie wat u doen kunt, want het kwaad is ten volle over onze heer en heel zijn huis besloten. Hij is een verdorven man, met wie niet te praten valt'* (vs. 17). Zo zijn er ook vandaag nog dienstknechten van God, die vertellen wat Christus zal gaan doen, namelijk dat Hij komt om te oordelen. Het onheil is vast besloten over hen die niet verbonden zijn met de ware David. Abigaïl had het goed begrepen. Ze ging direct aan de slag en nam haastig mee waarop zij de hand kon leggen. Ik hoop dat wij ook zullen handelen zoals Abigaïl. Wij moeten onze prioriteiten goed stellen. Dit moet telkens herhaald worden en wij moeten steeds zeggen: *'zie, ik kom achter jullie aan'* (vs. 19). Het onheil over de wereld is ten volle besloten. Laten wij toch kiezen voor de Heer Jezus! Abigaïl koos de kant van David, en zij zei niets tegen Nabal. Als je kiest voor de Heer Jezus, ben je veilig en voor altijd zeker in de 'buidel van de levenden' (vs. 29).

Waarin verschilde Abigaïl nu van Jonathan, die van David hield; en van Nabal, die niets van David wilde weten? Nabal zei: *'Wie is David, en wie is de zoon van Isāi?'* (vs. 10). Het zijn twee mensen, twee mogelijkheden. Jonathan hield van David, maar hij volgde hem niet. Nabal hield niet van David en hij wilde niets van hem weten. Jonathan wilde zijn eigen positie en waardigheid niet opgeven. Bij wie wilt u horen? Bij een Heer Die veracht is en vervolgd wordt? Of bij hen die het nu goed lijken te hebben en die het voor het zeggen hebben in deze wereld?

Abigaïl ging naar David toe. Zij stelde haar prioriteiten goed. Ze legde alles aan Davids voeten neer (vs. 23-24). Ze leverde zich volkomen aan hem uit. Ga naar de Heer Jezus en lever je helemaal uit. En wat zei Abigaïl bij de ontmoeting met David? Zij verontschuldigde zich niet en zei niet: *'Maar ik heb niets te doen met Nabal, ik ben er niet verantwoordelijk voor. Ik wist het niet, ik kom u juist koeken brengen. Ik ben beter dan de anderen, beter dan Nabal'*. Nee, ze zei juist dat ze even schuldig was: *'Och, mijn heer, op mij rust de misdaad'* (vs. 24). En in vers 28: *'Vergeef toch uw dienares de overtreding, want de Heere zal voor mijn heer zeker een blijvend*

koningshuis maken'. Was dit blijvende koningschap toen al te zien? Het huis van David: Was het dit groepje volgelingen? De mannen die bij hem waren, waarop – als je ze stuk voor stuk zou aankijken – allemaal wel iets aan te merken zou zijn? Maar toch waren zij bij David en ging ook Abigaïl naar hem toe! Aan dat groepje mensen die schuldeisers hadden, werd Abigaïl toegevoegd; ook zij had schulden.

Zoals allen die bij David waren, schulden hadden, zo hebben ook wij bepaalde schulden. En als wij naar elkaar kijken, hoeven wij de een niet hoger in te schatten dan de ander. Er zijn geen betere broeders of zusters, er is *geen* onderscheid. Wij zijn in dit opzicht gelijk. Het enige dat de Heer van ons vraagt, is bij Hem te komen en Zijn rechten op ons te erkennen. Waarom is dit zo belangrijk? Abigaïl wist hoe belangrijk David was en zij zei dat ook: *'want de Heere zal voor mijn heer zeker een blijvend koningshuis maken'* (vs. 28). De Heere Jezus is nu in de hemel en Hij is gezeten in Gods troon. Straks zal Hij hier op aarde regeren en alle macht uitoefenen. Die hoop hebben wij als gelovigen.

Zoals Abigaïl haar hoop op David stelde, zo hebben wij onze hoop op de Heer gevestigd. David was gezalfd tot koning, dat had Samuel nog gedaan (1 Sam. 16:13). David oefende het koningschap nog niet uit, maar Abigaïl wist dat hij het zou ontvangen (vs. 30). Zij rechtvaardigde David en zei dat er bij hem geen kwaad was gevonden, al zijn levensdagen (vs. 28; vgl. Luk. 23:47). Abigaïl had David leren kennen en zij werd voorgoed met hem verbonden. Wij kunnen nog iets leren van Abigaïl, dit staat in vers 29: *'Wanneer er een mens opstaat om u te vervolgen en naar het leven te staan, zal het leven van mijn heer veilig zijn in de buidel van de levenden bij de Heere, uw God'*.

Er was inderdaad een mens opgestaan om David te vervolgen, dat was Saul. Hij gooide een speer naar David, toen die voor hem op de harp speelde. Sauls haat was de reden waarom David op de vlucht was gegaan. Niemand wilde iets van hem weten. Men had wel gezongen: *'Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden'* (1 Sam. 18:7). Maar waren ze achter David gaan staan? Nee, David moest vluchten en de meerderheid bleef trouw aan Saul, de man die zogenaamd zijn duizenden had verslagen. Een *mens* was opgestaan om David te vervolgen, het is mooi dat Abigaïl dat wist. Ze zegt: *'een mens'*, en niet *koning Saul*. Het was maar een *mens*, een vergankelijk wezen. Maar ze wist ook dat het leven van David, haar heer, veilig zou zijn in de buidel van de *levenden* bij God. Het koninkrijk zou van David zijn, dat is in wezen wat ze zegt. David, u bent veilig in de buidel van de levenden bij de Heere, uw God. Daar kan de dood u niet te pakken krijgen, want u bent veilig in deze buidel van de levenden. En waar is die? Dicht bij het hart, zoals een buidel kruiden (Hoogl. 1:13; Am. 9:9). Dat is de plaats waar de levenden worden gedragen op het hart van de Heere.

Voor Abigaïl was het verhaal nog niet klaar. Zij moest terug naar huis. Ook wij moeten, als wij ons leven aan de Heer hebben toevertrouwd, weer terug naar onze omgeving, naar ons dagelijks werk. Wij kunnen ons ook in dit opzicht vergelijken met Abigaïl. Wij leven nog in de wereld en hebben nog te maken met de dwaasheid van de wereld: de dwaasheid van een wereld die feestviert en in een vrolijke stemming verkeert, maar niet inziet dat het oordeel spoedig komt. Maar Abigaïl had iets van David geleerd en zij wachtte tot de volgende ochtend, toen Nabals roes verdwenen was. Waarom niet direct getuigen van de waarheid? Zou je op een feest niet kunnen vertellen van de Heer Jezus? Mag dat niet? Ik denk van wel; maar wat voor zin heeft het om iemand die aan het feestvieren is, te vertellen dat het oordeel voor de deur staat. Maar als iemand helder is en hij wil luisteren, dan kun je het hem vertellen.

Dat is wat Abigaïl deed. Ze wachtte tot het morgenlicht. De morgen spreekt van het eerste licht, de morgenster kondigt de nieuwe dag aan (2 Petr. 1:18). Ze vertelde niets aan Nabal, *'tot het morgenlicht'*. Ze wachtte op de juiste tijd. Wij mogen ook wachten op de juiste tijd, de tijd van de Heer Jezus, de blinkende Morgenster. Abigaïl stelt de bruidsgemeente voor, en wij mogen ons aan haar spiegelen. Wij zullen wachten op de Heer, op de tijd wanneer Hij wil dat er iets gezegd wordt. Dan zullen wij door Hem aan het werk gezet worden en zal het iets in de harten uitwerken. Bij Nabal bestierf hem het hart in zijn binnenste (vs. 37). En tien dagen later trof de Heere hem zo, dat hij stierf (vs. 38). Tien is tweemaal vijf, onze beide handen met vijf vingers: dus een dubbele verantwoordelijkheid. Wat een genade van Heere dat Hij tien dagen wachtte. Maar toen kwam wel het oordeel.

Men zegt soms: het duurt nu al tweeduizend jaar, *waar blijft de belofte van Zijn komst?* (vgl. 2 Petr. 3:4). Tien dagen, zo was het hier. Maar op een dag zullen wij naar de Heer toegaan, zoals Abigaïl uiteindelijk werd losgemaakt van haar omgeving en naar David toeging. Zij liet al de rijkdommen van de Karmel achter en ging naar David: zij wilde zijn slavin worden om de voeten van zijn dienaren te wassen. Zij wilde handelen zoals de Heer Jezus het later zou voordoen aan Zijn discipelen en hun de opdracht gaf Zijn voorbeeld te volgen (Joh. 13). Wat een opmerkelijke vrouw was Abigaïl! Wat kunnen wij veel van haar leren, hoe zij naar David toeging, op een nederige manier, schuld bewust!

Zij handelde op een andere manier dan Jonathan. Het is niet genoeg om te zeggen: 'Ik houd van U, Heer', en dan weer terug te gaan naar de omgeving waar wij ons prettig voelen. Dat deed Jonathan. Wij hoeven hem niet te veroordelen; maar hij bleef niet bij David en dat is jammer. Maar Abigaïl liet alles achter om bij David te blijven. Om *direct* gelukkig te worden? Nee, om bij hem te zijn. Als een slavin? Nee,

zij werd zijn vrouw. Zij was niet langer de vrouw van een dwaas, maar de vrouw van David, de geliefde; en zij zou delen in zijn glorieuze toekomst.
